

باسمه تعالی

دیوان مکین دهلوی

میرزا محمد قاسم مکین دهلوی
شاعر پارسی گراء، قرن ۳ شبه قاره‌ی هند

مقدمه، تصحیح و تحشیه: دکتر هاله ازدرنژاد

سرشناسنامه	: مکین دهلوی، محمد فاخر، ۱۱۴۲-۱۲۳۰ق.
عنوان قراردادی	: دیوان
عنوان و پدیدآور	: دیوان مکین دهلوی / میرزا محمد فاخر مکین دهلوی؛ مقدمه، تصحیح و تحشیه دکتر هاله اژدرنژاد.
مشخصات نشر	: اردبیل، انتشارات مکارمی، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	: ۳۳۵ ص.
شابک	: ۴۵۰۰۰ ریال : ۷-۱۹-۸۳۱۷-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۱۳ق.
ژانر	: Persian poetry -- 19th century
شناسه افزوده	: اژدرنژاد، هاله، ۱۳۵۵ - مقدمه نویس، مصحح
شناسه افزو	: Ajdarnejad , Haleh
رده بندی کنفر	: ۱۳۰۸ / ۵۹ / ۴۰۵ PIRV
رده بندی دیویی	: ۸۶۱ / ۱
شماره کتاب شناسی	: ۳۲۷۱ / ۵۵

دین مکین دهلوی

ناشر: انتشارات مکارمی

تعداد چاپ: ۱۰۰۰ عدد

شابک: ۷-۱۹-۸۳۱۷-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۴۵۰۰۰ ریال

خدمات کامپیوتری و طراح روی جلد: لایلا خرم‌دوست

انتشارات مکارمی:

اردبیل - عالی قاپو، خیابان سی متری، مجتمع تجاری خدماتی مهدیه، طبقه اول، واحد ۲۴

تلفن و نمابر: ۳۳۳۳۰۳۹۳ - ۰۴۵ کد پستی: ۵۶۱۴۶۴۳۸۱۶ تلفن همراه: ۰۹۱۴۴۵۲۶۳۴۷

پست الکترونیک: Makaremi.ALi@gmail.com

فهرست

۴	پیش گفتار
۵	مکین دهلوی کیست؟
۸	سبک هندی
۹	ویژگیهای برجسته اشعار مکین دهلوی
۹	۱- بررسی سطح رباعی اشعار مکین
۹	- سطح آوایی
۱۶	- سطح نحوی
۱۷	۲- بررسی سطح ادبی اشعار مکین
۲۸	عبره العاقلین و نقد اشعار مکین
۵۰	روش تصحیح
۵۱	متن ابیات
۳۱۷	فهرست ترکیات
۳۳۰	فهرست اعلام (مکان ها)
۳۳۱	فهرست اعلام (اشخاص)
۳۳۳	جملات عربی
۳۳۴	فهرست منابع

پیش گفتار

نسخه‌های خطی، سرمایه و پشتوانه فرهنگی هر ملت است و این گنجینه‌ها نمایانگر تاریخ علم و ارزش‌های هنری در ادوار مختلف است. برای استفاده از این آثار گرانبها باید نسخه‌های خطی نفیس و اصیل را گردآورد و بر اساس ضوابط خاصی بررسی، بازخوانی و تصحیح نمود تا بتوان به منظور و مقصود مؤلف و آنچه از فکر و قلم او تراوش کرده، دست یافت. یکی از این آثار نفیس و کمیاب، دیوان مکین دهلوی است که اصل این نسخه در کتابخانه مجلس شورای ملی نگهداری می‌شود. این نسخه در ۴۳۸ صفحه نوشته شده و در حواشی بعضی از صفحه‌ها نیز تصاییدی آمده است. از آنجا که این نسخه نفیس و منحصر به فرد تاکنون تصحیح و یا چاپ نگردیده، بازخوان و تصحیح آن بسیار ارزشمند است. شیوه کار در این کتاب بدین صورت است که پس از معرفی سراینده اثر، مقدمه کوتاه و مختصر بیان می‌گردد و در نهایت به تصحیح نسخه پرداخته می‌شود.

سپاس بی‌قیاس و سنجش‌ناپذیر از نگارنده خردبخش و نیز سپاسگزاری از تمامی فرهیختگان و استادان بزرگواری که در تصحیح و تنقیح این سراینده ارازمی‌کنند. از آقای دکتر احمد رضا یلمه‌ها به خاطر معرفی این نسخه ارزشمند و تهیه منابع دست اول و معرفی دیوان مکین دهلوی همچون نسخه «عبره‌العاقلین» و تذکره «انیس‌الاحباب»، از آقای حسن رستم‌زاد ماسور برای اهتمام در خوانش صحیح کلمات ناخوانا به ویژه نسخه عبره‌العاقلین و یادآوری نکات سودمند و ارزشمند و از آقای علی مکارمی‌نیا که در مراحل چاپ و تدوین این اثر بنده را رهنمون شدند. سعادت و سیادت روزافزون همه این استادان بزرگواری را از درگاه باری تعالی، خواستارم.

باوجود آنکه نگارنده تمام سعی و اهتمام خود را در تصحیح و تدوین این اثر به کار برده، ولیکن نواقص و کاستی‌هایی در کار دیده می‌شود. امید آن دارم که این نمونه، مورد استفاده دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان شعر و ادب فارسی قرارگیرد و با مطالعه این اثر، کاستی‌ها، آن یادآوری کنند، تا ان شاء الله در فرصت‌های بعدی اصلاح گردد.

فقال: «جزاک الله خیراً فقد کفی»

إذا عجز الإنسان عن شکر منعم

هاله ازدرنژاد

پاییز ۱۳۹۷